

Latvijas Zinātņu akadēmija

JAUNO ZINĀTNIIEKU BALVA 2024

MG.PHYS. AGNESE SPUSTAKA

LZA jauno zinātnieku balva 2024. gadā piešķirta Mg.phys. **Agnesei Spustakai** (LU Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultāte) par darbu "Mehanoluminiscences izmantošana mehānisko spriegumu kartēšanā" Dr.phys. V. Vītolas vadībā.

Agnese ir fizikas doktorantūras studente Latvijas Universitātē un šobrīd ir vecākā eksperte LU fizikas, optometrijas un matemātikas fakultātē. Agnese ir piecus gadus strādājusi LU Cietvielu fizikas institūtā, kur veica bakalaura darba pētījumu un 2023. gadā izstrādāja maģistra darbu, absolvējot maģistra studijas ar izcilību.

Agneses uzmanība pievērsta topoloģiskajiem izolatoriem – materiālu klasei, kas tilpumā raksturojami ar aizliegtu zonu, taču uz to virsmas eksistē metāliski elektronu stāvokļi. Agneses doktorantūras pētījuma tēma saistīta ar jaunu topoloģisko izolatoru heterostruktūru izgatavošanu un to lādiņnesēju transporta raksturošanu istabas, kā arī kriogēnās temperatūrās.

Agnese par zinātni sāka interesēties jau vidusskolā, kad viņai bija iespēja izstrādāt skolēnu zinātniski pētniecisko darbu LU CFI, pētot luminiscenci. Uzsākot studijas, Agnese iesaistījās Jauno fiziķu skolas nodarbību veidošanā, un jau no 2020. gada Agnese sāka vadīt Jauno fiziķu skolu, kas katru mēnesi pulcē vairāk nekā 350 jauniešu no visas Latvijas. Nodarbības vada studenti, regulāri tiek pieaicināti dažādu nozaru speciālisti un profesori, kuri sniedz plašāku ieskatu zinātnē.

Agnese ir pārliecināta, ka intereses radīšana par eksaktajām zinātnēm ir viens no atslēgas posmiem, lai zinātne kļūtu pievilcīgāka jauniešu vidū un kopā ar profesoriem blakus mācītos un strādātu arvien vairāk jauno zinātnieku.

